

Respons

Mauritania: Dødsstraff

Problemstilling/spørsmål:

- Praktiseres dødsstraff i Mauritania?
- Kan drap idømmes dødsstraff?
- Kan man bestikke myndighetene til å utføre ønsket straff?
- Er den såkalte ”bildekk-metoden” en offisiell straffemetode i Mauritania?

Praktiseres dødsstraff i Mauritania?

Mauritania har dødsstraff for en rekke forhold, blant annet overlagt drap, noe som er regulert i mauritansk straffelov (Ordonnance 83-162 du 09 juillet 1983 portant institution d'un code pénal 1984, artikkel 271-280).

Flere kilder bekrefter at Mauritania ikke har gjennomført dødsstraff siden 1987, da tre offiserer ble henrettet for kuppforsøk. Amnesty har Mauritania på listen over land som i praksis har avskaffet dødsstraff. Kriteriet for å stå på denne listen er blant annet at landet ikke har utført dødsstraff de siste ti år (Amnesty International u.å.). Den franske anti-dødsstraff-organisasjonen Ensemble Contre la Peine de Mort (u.å.) bekrefter disse opplysningene, og karakteriserer Mauritania som et land hvor dødsstraff ikke praktiseres.

Kan drap idømmes dødsstraff?

Til tross for at Mauritania ikke gjennomfører dødsstraff, ble åtte personer dømt til døden i 2008 (Amnesty International 2009). Det finnes ingen uttømmende liste over hva slags forhold disse åtte ble dømt for, og informasjonstilfanget på dette området er relativt begrenset. Ifølge Amnesty (2008) satt det 30 dødsdømte i mauritanske fengsler da de besøkte landet i februar / mars 2008, og de fleste av disse var dømt for drap. Det ser videre ut til at flere dødsstraffdommer de senere årene er knyttet til Mauritanias terrorlovgivning. Det franske nyhetsbyrået Agence France Presse (2009) melder om at påtalemakten krevde dødsstraff for to mistenkte terrorister som var mistenkt for å ha deltatt i et angrep på en militær garnison i 2005 hvor femten soldater ble drept. Nettsidene til den franske radiostasjonen Radio France Internationale (2008) melder om at to personer som er mistenkt for å stå bak drapet på fire

franske turister i 2007 risikerer dødsstraff, da forholdet faller under landets terrorlovgivning. Det er imidlertid uklart om endelig dom har falt i disse sakene.

Kan man bestikke myndighetene til å utføre ønsket straff?

Innledningsvis er det viktig å merke seg at det mauritanske rettssystemet består av to adskilte systemer: det tradisjonelle rettssystemet på den ene siden og det kodifiserte, offisielle juridiske systemet som er en arv fra kolonitiden, på den andre siden. Mange private konflikter i Mauritania vil aldri nå det offisielle rettssystemet, men bli løst innenfor rammene av tradisjonell rett.

Når det gjelder muligheten til å benytte korrupsjon i det offisielle rettssystemet i Mauritania, må man regne med at dette lar seg gjøre, gitt graden av korrupsjon i alle deler av det afrikanske samfunnet, også i rettsvesenet. Det er imidlertid begrensninger på hva man kan oppnå gjennom korrupsjon, også i rettsvesenet. Det er åpenbart at privatpersoner kan bestikke myndighetene til å se gjennom fingrene med kriminalitet som ikke har rammet spesifikke personer. Det er imidlertid noe helt annet å bestikke myndighetspersoner til å bruke sin makt til å skade andre mennesker, for eksempel gjennom å idømme dem dødsstraff.

Generelt sett kan man si at i tilfeller hvor myndighetspersoner bevisst går inn for å skade andre, dreier det seg som regel om at det man ønsker å oppnå er i statens interesse. Her ligger det ofte politiske motiver bak korrupsjonen, og de som blir rammet vil være politiske motstandere av en viss tyngde. Ingen kilder rapporterer imidlertid om politisk motiverte drap i Mauritania i 2008.

Det er også viktig å merke seg at dersom man skal rettsforfølge noen for fiktive anklager, må rettsapparatet fabrikke falske bevis og vitneprov. Dermed må en rekke mennesker involveres i den fiktive rettsprosessen og selv bestikkes i sin tur. Dette skaper en uoversiktlig rettsprosess som for eksempel en kritisk presse vil kunne avdekke.

Er den såkalte "bildekk-metoden" en offisiell straffemetode i Mauritania?

Henrettelsesmetode ved dødsstraff i Mauritania er ifølge organisasjonen Ensemble Contre la Peine de Mort (u.å.) hending og skyting. Ingen kilder nevner at avlivning ved hjelp av et brennende bildekk rundt halsen skulle være en offisiell henrettelsesmetode i Mauritania. Man vil også kunne tenke seg at en slik oppsiktsvekkende henrettelsesmetode ville være rapportert av MR-organisasjoner som følger situasjonen i Mauritania dersom den var benyttet.

Det er kjent at drap ved å henge et brennende bildekk rundt halsen ble brukt blant annet i Sør-Afrika under apartheidtiden. Dette er imidlertid en lynsjemetode brukt av rasende folkemengder, og det er ikke kjent at myndigheter noe sted i verden har benyttet seg av denne metoden. Landinfo anser det som svært lite sannsynlig at mauritanske myndigheter skulle benytte denne drapsmetoden som en gjentjeneste i en korrupsjonstransaksjon, uten at det foreligger noen konkret kilde som kan bekrefte eller avkrefte dette.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

- Agence France Presse (2009, 13. mai). Mauritanie: Peine de mort requise contre deux présumés terroristes. *Agence France Presse*. Tilgjengelig fra <http://www.peinedemort.org/document.php?choix=3653> [lastet ned 1. februar 2010]
- Amnesty International (2009). *Death Sentences and Executions in 2008*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra http://www.amnesty.org.au/images/uploads/adp/DP_report_2008.pdf [lastet ned 1. februar 2010]
- Amnesty International (2008). *Peine de mort en Afrique de l'Ouest – Action et dernières nouvelles*. Bruxelles: Amnesty International. Tilgjengelig fra <http://www.amnestyinternational.be/doc/article12865.html> [lastet ned 1. februar 2010]
- Amnesty International (u.å.). *Peine de mort: Pays abolitionnistes en pratique*. Bruxelles : Amnesty International. Tilgjengelig fra <http://www.amnesty.org/fr/death-penalty/countries-abolitionist-in-practice> [lastet ned 1. februar 2010]
- Ensemble Contre la Peine de Mort (u.å.) *La peine de mort : Mauritanie*. Chatillon : Ensemble Contre la Peine de Mort. Tilgjengelig fra <http://www.abolition.fr/ecpm/french/fiche-pays.php?pays=mrt> [lastet ned 28. januar 2010]
- Ordonnance 83-162 du 09 juillet 1983 portant institution d'un code pénal (1984, 29. februar). République Islamique de Mauritanie. Tilgjengelig fra <http://www.droit-afrique.com/images/textes/Mauritanie/Mauritanie%20-%20Code%20penal.pdf> [lastet ned 1. februar 2010]
- Radio France Internationale (2008, 13. januar). Les 5 extradés risquent la peine de mort. *Radio France Internationale*. Tilgjengelig fra http://www.rfi.fr/actufr/articles/097/article_61417.asp [lastet ned 1. februar 2010]

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.